

og som altsaa er den angrebne, fra dette Samsfund kan en saadan Forfatter ikke vente Understøttelse til Kampen, før han har overvundet det. Agitatoren faar ikke Hjælp til sine Angreb af dem, mod hvem han agiterer, Missionæren faar ikke Hjælp af det Samsfund, i hvilket han missionerer, før han har ombendt det. Det vilde ikke være Landsfrihed, men Selvopgivelse eller Opgivelse af Forbaret for det Standpunkt, som jeg mener, enhver Repræsentant for det danske Samsfund i Rigsdagen eller hvor som helst maa indtage, naar han ikke vil opgive Forbaret for det, som han er kaldet til at forsvare. Naar Sejren er vunden for en saadan Bekæmper af Samsfundets Stabe i moralsk og religiøs Henseende, saa er Tiden kommen, da der selvsølgelig maa hdes ham Anerkendelse, men hvis denne Sejr ikke vindes, og saa længe den ikke er vunden, kan det ikke ventes, og jeg kan ikke tro andet, end at Dr. Georg Brandes netop maa have Følelsen heraf, naar han ikke selv vil indgive et Andragende herom. Han kan kun føre denne Kamp i Frihed og maa med Rette betragte sig som for stolt til at trygle om en Understøttelse af den, som han angriber, til en Kamp, som han ikke har opgivet, og som han efter sin Overbevisning og sit hele Standpunkt hverken kan eller bør opgive. Denne Betragtning har ledet mig i Fjor ved min Afstemning i Landstinget, og jeg har udtalt mig om det, fordi jeg for mit Vedkommende fastholder, at den i ingen Henseende staar i Strid med det, at jeg for c. 20 Aar siden ønskede denne Mand ansat ved Universitetet. Jeg har betragtet ham — og der kommer der en Uenighed frem mellem Dr. Brandes og mig — væsentlig som videnskabelig og litterær Forfatter. Han selv vil nu have anlagt en anden Maalestok, han vil have den Betragtning, at han har en Mission, en praktisk Mission, anlagt som Maalestok for sig lige fra Begyndelsen. Jeg tror ikke, at han har Ret deri, jeg tror med Tøje at kunne anføre adskillige Beviser for, at der den Gang ikke var Tale derom, og at han ved at søge ind ved Universitetet ogsaa vidste, at der bruge vi ikke Missionærer. Vi bruge ikke der Præster, men vi bruge Teologer, vi bruge ikke Politikere, men retslærde, vi bruge ikke Moralprædikanter, men Filosofer, vi bruge ikke Socialdemokrater, men Sociologer. Der kan ikke være Tvivl om, at jeg og de mange, der ønskede hans Ansættelse den Gang, vare berettigede til at opfatte Sagen saaledes, at han vel kunde divergere meget i Anskuelser, men at hans Opfattelse nødvendigvis maatte være, at han var en Videnskabsmand. Nu

er Sagen som sagt forandret; han vil selv have en anden Maalestok anlagt, og jeg tror, at hans forskellige Skrifter vidne om, at han har Ret deri. Han er ikke Videnskabsmand, ikke Teoretiker, men han er Missionær for et praktisk Formaal. Vi maa da vurdere det efter en anden Maalestok, vi, som blive angrebne, Samsfundet, det bestaaende Samsfund, saaledes som det er, maa sige: vi kunne ikke hde Understøttelse til en Virksomhed, som er rettet mod os, og desto mindre, jo betydeligere Mændene er, jo mere Bøgt, der maa tillægges ham som Fører i denne Kamp.

Jeg skal ikke omtale nærmere Forslaget Nr. 113, som den ærede Ordfører ganske nylig har berørt. Det hører ogsaa til de omtvistede Punkter, som Tiden forhaabentlig vil kunne bringe i Orden. — Under Universitetet ere alle Forslag undtagen det under Nr. 119 tiltraadte af hele Udvalget. Jeg kan fuldstændig bekræfte Rigtigheden af, hvad den ærede Ordfører har udtalt med Hensyn til de Personer, denne Konto kommer til Gode, og jeg vil blot med Hensyn til det Udvalgsmedlem (Clausen), der ikke har tiltraadt Forslaget, bemærke, at Ensartetheden af de Forøgelse, der er Tale om, saaledes, at alle de paagældende blive bragte op til henholdsvis 3,000 og 1,500 Kr., allerede giver et Vidnesbyrd om, at der ikke her er noget, der behøver en særlig individuel Vurdering, men at jeg udelukkende har grundet mit Forslag paa, at disse Mænd havde en Virksomhed hver for sig, der ikke billigt burde lønnes med lavere Løn, og at de mindre Beløb, hvormed man i Tiden havde ladet sig nøje, nu ikke længere burde fastholdes. Jeg tillader mig altsaa at anbefale dette Forslag til Vedtagelse. — Under Nr. 125, vedrørende polyteknisk Lærestanstalt, har Udvalget stillet et Forslag, som jeg beklager, men som jeg haaber kan bringes i Orden ad Aare. Det hænger sammen med Ønsket om en Gang at faa en Lønningslov for den polytekniske Lærestanstalt. Jeg kan altsaa tiltræde dette Forslag. Ligeledes kan jeg tiltræde Forslaget under Nr. 126, et Forslag, der for 1 Aar hjælper igennem Kansfæligheden af, at der mangler en assisterende Lærer i Ingeniørfaget, og det er i Haab om en varig Normering næste Aar tilstræffelig.

Med Hensyn til Sorø Akademi kan jeg ganske henholde mig til den ærede Ordførers Udtalelser angaaende Bevillingen til Nordruplund og Mørup. Jeg skal desfor ikke trætte med vidløftig at omtale, hvor naturlig denne Bevilling er efter Forholdene paa Stedet. Det har desuden den ærede Ord-